

1947

საქართველოს
საბავშვო ჟურნალი

ოქტომბერი

1947

№ 4

ოქტობრული

საპარტიო სკოლაში აღსანიშნავი
კომპიუტერის პროვოკაციური ორგანიზაცია
საბავშვო ფორმალური მცირეწლოვანობის
„Октябрьский“ еженесячный детский
журнал ЦК ЛКСМ ГРУЗИИ
(на грузинском языке)

წელიწადი შევიდებოდა

გამომცემლობა
„კომუნისტი“

რედაქციის მისამართი:
თბილისი, ლენინის ქ. № 28
ტელ. 3-81-85

ღ ე ნ ი ნ ი

მარად ხალხის გულში ცოცხლობს,
შეგე გვაშუქებს მისი მარად,

მან ზირველმა საფუძველი
ჩვენს ქვეყანას ჩუქურა.

ხალხთა მსხველდარ მოგვევლინა,
მან შესცვალა ქვეყნის ბედი,
ჩვენში ცოცხლობს მისი სახე,
როგორც ხალხის სსს-იმედი.

მისმა საქმემ გაიმძაფრა,
ჩვენთან არის, არ მომკვდარა,
მან სომ საჭე ჩვენი ქვეყნის
დიად სტალინს დაბარა.

იგი მუდამ ჩვენთან არის,
ხალხის გულში ცოცხლობს მარად.
გავიმძაფრეთ, ჩვენ მტრისაგან
მისმა დრომამ დავკვიფარა.

რეპერ მარგარიტა

4353

ხევსური ბავშვის ნათქვამი

ერთი ხევსური ბიჭი ვარ,
სკოლაში დავალ წიგნებით,
რაც ჩვენ ბერიამ გვიჩაია
მეც იმის ნათქვამს მიეყვები.

ბერიას ვუმღერ ქართულად,
მთელი ფიქრით და გონებით,
მივალ სკოლაში და სურათს
დავკოცნი, დავეკონებ!
ქობში აგვინათო ნათურა
მან აგვიშენა სკოლები.

მთებთან შერზდილებს, მთის შვილებს,
გამოგვიყვანა გზებია,

ხევსურმა ბიჭმაც ვიზილე
ბარად გაშლილი ზღვებია,
ბერიას სახელს ვლილინებ
გულში მზედ ამომნთებია.

ჩვენს მთებს, მალღებს და ქალარებს,
მისი ნათელი ჰენია,
დღეს აყვავებულ ამ მხარეს
მან შეუცვალა ფერია,
მეც კარგი სწავლით ვახარებ
ძია ლავრენტი ბერიას.

ირაკლი არაბული
ნახატი რ. სტურუასი

რ ვ ე უ ღ ი

როდესაც ვალოდია გიმნაზიაში სწავლობდა, იგი თავის დას ამეცადინებდა. მეცადინეობაში მეტი წარმატების მისაღწევად მან დას შესთავაზა: უნდა შემოვიღოთ დიდი რვეული და შიგ ჩავწერთ ეოველივე ის, რაც მხელი დასამახსოვრებელია. დამ სასწრაფოდ შეკურნა რვეული შავი ძაფით, რომელიც იმ დროს ხელთ მოხვდა.

მიუტანა ვალოდიას რვეული და ხედავს: ვალოდია დაღონდა.

— არა, ასე არ ვარგა, — სთქვა მან. ჯიბის დასა ამოიღო და დასწრა შავი ძაფი, შემდეგ მოსძებნა თეთრი ძაფის კოჭა და თვითონ ხელახლა შეკურნა რვეული, ისიც ისე, რომ კვანძიც კი არ გამოჩინა.

დას გაუკვირდა. შედეგ გადასკდა ჰატარა მაგიდას, რომელთანაც მძა მეცადინეობდა: მასზე ეწეო კარგად კათლილი ფანქრები, სუფთა კალმები, ქაღალდები და წიგნები კი დაწვობილი იყვნენ სწორ წუებად.

ვალოდიას უკვარდა ეოველი ის საქმე, რომელსაც კი ხელს მოჰკიდებდა. ამავე დროს მას სურვილი ჰქონდა წესიერად გაეკეთებინა. ასე მუშაობა ხომ უკეთესია და რასაკვირველია, თეთრი რვეული არ უნდა შეიკუროს ძაფი ძაფით.

ა. ა.
თარგმანი რუსულიდან

ტ ა ნ ი ა

ვლადიმერ ილიას-მე ბავშუს რომ შესვლებოდა, გვერდს აზნსოდას აუკლიდა. გაანერებდა, გამოკითხავდა, ეტეოდა ალერსიან სიტყვას, რაიმეთი გაუმსწინძვლებოდა.

ერთხელ კრემლის დერეფანში, ვლადიმერ ილიას-მეს შემოხვდა ევანჯელებზე დაურდნობილი ექვსი წლის გოგონა.

ეს იყო ბუფეტში მომუშავე ქალის ქალიშვილი—ტანია.

— გოგონა, რა მოგივიდა ფეხზე?—ჭკითხა ვლადიმერ ილიას-მემ.

გოგონას ძელის ჭლექი ჰქონდა. ვლადიმერ ილიას-მე დედაძის დიდხანს ესაუბრებოდა, ურჩევდა ეკუურნალათ.

ტანიას კი ეოველი შესვედრისას ესუმრებოდა და უმბეულად ჯიბიდან ამოღებდა კანფეტს ან ნამკესკარს.

— შენთვის მქონდა შემოხანსული, სჭამე ტანია! ჯურჯურობით ეს აიღე, დრო გავა და შემდეგ უკეთ შეგვეძლება გამსწინძვლება.

ვლადიმერ ილიას-მე სძირად ეთამაშებოდა ტანიას: დააქუნებდა მას სართულზე ამწვე მანქანასთან და უბრძანებდა უური სასმენ მილისათვის მიეღო.

თვითონ ბუიღოდა მესამე სართულზე და მილში რაიმეს ჩამოსმასებდა. ტანია იცინოდა, თვითონაც ზანუსობდა და ისმოდა როგორ იცინოდა სემთ ვლადიმერ ილიას-მე.

ტანიას მთელი მისი სიცოცხლის მანძილზე დაამასწოვრდა როგორ ესუმრებოდა და ეთამაშებოდა მას ვლადიმერ ილიას-მე.

ს. მილი
თარგმანი რუსულიდან

ბელოპული

ტყე ახლად იმოსებოდა. ამწვანებულ კვირტებზე დილის ნამი ციმციმებდა. ავგრ, ლურჯთვალა იამ ყელი მხისაკენ მოიღერა, კმაყოფილმა გაიციხა და წაიჩურჩულა:

— რა კარგი ხარო გაზაფხულის სხივებო! სამყურაც შეიშმუშნა, ოდნავ წამოიწია და ის უთხრა:

— ნეტავ შენ, მზის სხივებს რომ ხედავ, მე კი ამ ფოთოლს ვერაფერი მოვუხერხე, თავზე სარქველივით გადამფარებია.

— ნუ გეშინია, ნიავე წამოუბერავს და მოვაცილებს — დააიშვინა მოჩუჩულები ნაკადულმა და კუნტრუმით დაეშვა დაღმართზე.

— აქ ჩამოდი, მეგობარო, მშვენიერი საბანაოა, შესჯყივლა ხის ტოტზე ჩამომჯდარ მეგობარს ნაკადულის პირზე დასკლულმა ბელურამ.

— აი, ამ ქვას, მშვენიერი საბანაო მორივი გაუკეთებია! მეგობარი ხიდან ჩამოფრინდა და გვერდით მიუჯდა.

ბელურები ქვაზე დაფრინდნენ, ნისკარტით მხრებზე წყალი გადაისხეს, კმაყოფილებმა ფრთები შეაფრთხილეს, შემდეგ სველი მხრები მზეს მიუშვირეს და მხიარულად ავიყვიდნენ:

— როგორ არის თქვენი საქმე, ბარტყები გამოჩეკეთ?

— როგორ არა, გეთაყვა, თებერვალშივე ჩავდგი თუდის საძირკველი, ავგრ, ერთი კვირაც არის, ექვსი ბარტყი გაეჩინდა. ამიტომ მთელი დღე მოსვენება არ გვაქვს, ჯერ მარცვლეული არ შემო-

სულა, დილიდან საღამომდე დავსდევთ ახლად გამოღვიძებულ კია-ლეებს, ხომ იცი, არც ისე ადვილია ამოდენა ჯალაბის გამოკვება. — ბელურამ თვალი მოჰკრა ხის კვირტზე მოკალათებულ მატლს, საუბარი მიატოვა და სწრაფად გაექანა მისკენ. დარჩენილმა ბელურამ იქაურობა მოათვალიერა, ისიც საკბილოს ეძებდა ჯალაბისათვის, თვალი მოჰკრა, ბუჩქზე ჩამომჯდარ ტანწვრილ ჩიტს და თავახიანად მიესალმა:

— გამარჯობათ, კეთილი იყოს თქვენი დაბრუნება, როდის ჩამობრძანდით?

— გუშინ დილით გეახელით. შარშან, აქ, ამ ნაკადულის პირად, კუნძულზე მქონდა ბინა: იმ ადგილს ვეძებ.

— მეზობლები ვუყოფილვართ, მოხარული ვარ, ბედნიერებაა თქვენისთანა უწყინარი მეზობელი. თქვენი სიმღერაც მომისმენია. მშვილობა და სიკეთე ნუ მოგეშალოთ, კიალეების საქმენათ ვარ წამოსული, შინ პატარები მელიან — მოიბოდიშა ბელურამ და გაფრინდა.

ბულბულმა თავის ძველ ბუდეს გარშემო შემოაოხრა, იქაურობა მოავალიერა. კუნელა თავის ძველ ბინადარს მიესალმა, ღიმილით უთხრა:

— გულით მიხარია თქვენი მობრძანება, ჩემო კეთილო.

— გამაღობთ გენაცვა.

— გზაში ხომ არ გაწვავლებულხართ? რაც შემძლო ვცდილობდი უვნებლად დამეხვედრებინა თქვენი ბინა. მოხერხებულნი ადგილია, წყალიც აქვეა. ვიცილი დაბრუნდებოდით.

— გმადლობ, კეთილო, როგორ შემძლო ძველი ბინის დათმობა.

— თანაც, ძირში ჭინჭველებმა გაიყეთეს ბუდე, იმათგან მოსვენება აღარა მაქვს. თავს ვინუგუშებდი, მოვლენ მეთქი ჩემი ბინადრები, ვიცი როგორც გიყვართ მაგათი კერძებში.

დალაშდა. მთვარე ამოვიდა.

ბულბული ბუდის გვერდით, კუნელის ტოტზე ჩამოჯდა და სიმშობლოში დაბრუნების სისხიარულო სიმღერა დაიწყო. ტყის მცხოვრებლები ბულბულის ხმავს შეიშმუშნენ, ყველამ კისერი წაიგრძელა.

— ბულბული მოსულა!

— რა მოხარული ვარ, მიყვარს მაგისი სიმღერა.

— სჩანს მარტოა, გესმის, როგორ უსტვენს! თავის მეგობრებს ეძახის!—გაისმა აქა იქ ტყის მცხოვრებთა ჩურჩული.

მშვიდად მიდიოდა ტყეში ცხოვრება. ბელურებმა პირველი ბარტყები დააფრინეს, ეხლა მეორე წყებას ზრდიდნენ.

ბულბულსაც მოუვიდა თავისი მეგობარი. ბუდე გასწინდეს და ის ეხლა კვერცხებზე გადაფოფრილი იჯდა. მამა — ბულბული მთელი დღე საზრდოს უზრდავდა თავის მეგობარს, საღამოზე კი კუნელის

ტოტზე ჩამოჯდებოდა, ოდნავ ქანჩუქდებოდა თელემდა, თან სიამოვნებით უსტვენს როცა პატარა ბულბულები გამოიჩენენ, მთელი ტყე სულგანაბული უსმენდა, როგორ ასწავლიდა მამა გალობას თავის პატარებს.

— ჩვენც გვინდა ასეთი სიმღერა ეცოდეთ,—უთხრეს დედას პატარა ბელურებმა.

— დაიძინეთ გეთაყვა, ჩუმად იყავით, ხელო დილით აღრიანად ბოსტანში უნდა წავიდეთ, ჰიალუებს იქაურობა გაუნადგურებიათ,—ამშვიდებდა თავის პატარებს დედა ბელურა.

ქლ. ლეკარიანი

ნახატები გ. თავგარაშვილისა

ოთხი ძმა

მ. თ. ხ. რ. ხ. ა.

ოთხი ძმა: რეზო, ნუგზარი, ავთანდილი და პატარა გია ოთახის კუთხეში ფუსფუსებენ. ძმებმა ორი დღის წინათ ასეთი პირობა დადეს: საქართველოს მეთათხე ხუთწლედის ზოგიერთი მშენებლობის მაკეტები გააკეთონ, ერთმანეთისაგან დაფარულად, ბოლოს ყველამ ერთად აჩვენოს მამას, როგორც მთავარ ინჟინერს და „კომისიის“ წევრებს: დედას, ბებიას და ბაბუას.

დასვენების დღეა. ყველა შრომობს: ჯოხებს სთლიან, ჩაქუჩით სკვდენ, ფიცრებს ხერხავენ. თვითეულმა იცის, თუ რა უნდა გააკეთოს. ზოგიერთი ხანდახან რჩევასაძვის მამასთან შერბის და ჩუმად ყურში რაღაცას უჩურჩულებს, მამა მცირე ხნით ხაზვას თავს ანებებს და პატარა მშენებლებს რჩევას აძლევს.

შრომაში დრო შეუმჩნეველად გადის.

სადილობის შემდეგ, სამი ძმა გაკეთილების მომზადებას შეუდგა. ხოლო პატარა გიას კი, რომელიც სკოლის ნაცვლად საბავშვო ბაღში დადის, უხარია რომ დროს იგებს და მეცადინეობის ნაცვლად, თავის სამუშაოს თავს დასტრიალებს. საღამოს რეზო და ნუგზარი ჟრიაშულით შეეცვოდნენ მამასთან:

- აბა ნახე მამა... წამოდი ჩვენთან!..
- მამიკო, პირველად ჩემი გაკეთებული უნდა გაჩვენო...
- წავიდეთ მამილო, — ისმის მათი ხმა.
- კარგი, კარგი, — ამბობს მამა და ბავშვებს მშენებლობათა მაკეტების „მისაღებად“ მიჰყვება.
- ავთანდილი და გია, დედას, ბებიას და ბაბუას ემახიან:

— მოდით დედა, ბებია, ბაბუ...
 — რა იყო შვილო...
 — მოდით, ჩქარა მოდით, რა გაჩვენოთ...

ოჯახის მთელი შემადგენლობა პატარა ოთახში არის...

— აი, ეს არის რუსთავის მეტალურგიული ქარხნის მაკეტი, — ამბობს ყველაზე უფროსი ძმა, რეზო, და დამსწრეთ უხსნის ქარხნის მნიშვნელობას:

- ეს ელექტროსადგურია...
- რომელი? — ჰკითხულობს ბებია.
- რომელი და ხრამის, — უხსნის ნუგზარი.

— ეს სამგორის ველია, თავისი სარწყავი არხებით, — წამოიძახა ავთანდილმა.

— ეს კი ქართული ავტოა, — წამოიყვირა ყველაზე უმცროსმა გიამ, რომელმაც პატარა ურემი შესამოწმებლად გააგორ-გამოაგორა...

ურემის შეხედვაზე ყველამ გაიცინა.

— ეგ ავტოა? — იკითხა ავთანდილმა.

— დიახ, ქართული ავტოა, უხსნის გია.

— ეგ ქართული ურემია და არა ქართული ავტო, — უმტიციებს ნუგზარი.

გია მიხვდა თავის შეცდომას, თავი დახარა და ატირდა.

— ნუ ტირი ჩემო გია, ქართული ავტო იმ საბარგო მანქანას ერქმევა, რომელსაც ამ წლის ბოლოს საქართველოს ავტოქარხანა მოგვცემს, — ამბობს მამა, გიას ლოყაზე ჩამოგორებულ ცრემლს უწმე! დს და თან ქოჩორზე აღერსიანად ჰკოცნის.

ქ. შიშიაშვილი

ნახატი გ. თავგარაშვილისა

ჩ ე მ ი ძ

ძმა მეპეც წითელარმიელი, სასლფრებს შედგრად იცავს; მან ქვეყანას ერთგულება ბევრჯერ დაუძტვიცა, მტერს ეკვეთა, არ დაუთმო ერთი გოჯი მიწაც. თავისუფალ სამშობლოს მსეკ და დიდ ბელადს ჰფიცავს! ხალხის გულის მტერას ერთეის მისი გულის მტერა! დგას უშიშრად და მიდამოს იკი ფრთხილად სვერავს; ვინც კაბუდავს ჩვეხი სასლფრის მტრულად გადმოლანავს, არ დაინდობს და უღმობლად მკერდში ჩასცემს ღახვარს!

ილია სინარაშიძე

დ უ რ გ ა ლ ი

ვერა ხედავთ, რომ ვმუშაობ, ხელს ნუ მიშლით ოთარ, ქეთო. ჩემს თინიკოს დედოფალას, სკამი უნდა გავუკეთო. ხან აქ ჯდებდა, ხან იქ დაბტის, არც სკამი აქვს, აღარც ტახტი. უფროსებთან ხომ ვერ დავსვამთ, ვერ დავუსვამთ გვერდში თინას. ჯერ ხომ ძალიზე პატარაა, ჯერ გოგოა პაწაწინა. მისთვის ვქპარობ, ვხერხავ, ვხერხავ მოვათავო საქმე ეხლავ. ხელს ნუ მიშლით, ის ფიცარიც მომიტანეთ ოთარ, ქეთო, დედოფალას თავის დროზე სკამი უნდა გავუკეთოთ.

ნიკოლოზ ჩაჩავა

ს ა ქ ა ნ ე ლ ა

მოდით, ნახეთ ბიჭი გელა,
მისი კობტა საქანელა;
ქანაობს და უკან, ცეკვით
მხიარული დასდევს ლმკვი.
ხარობს გელაც... მის ქვეშ მიწა
რა ხაამოდ გადაირწა,
იები და ენძელეები

თავს უკრავენ მოკრძალებით.
სურთ შეჭფიცონ გელას ძმობა:
ძირს დახარა რქები ხარმაც:
— გამარჯობა! გამარჯობა!
გელას კრძალებით მიესალმა.

გათამამდა ბიჭი გელა,
მძლავრად ვაკრა საქანელა,
გაიჭროლა ისე მარდად,
რომ წამს ქარი ამოვარდა,
აშრიალდა ველი მწვანე...

მიჭკრის, მიჭკრის საქანელა.
— ემა... ქარიც მოვიყვანე,—
თავმომწონედ ფიჭრობს გელა.
დაიხარა უცებ ალვა:
— გამარჯობა! გამარჯობა!
გელას კრძალებით მიესალმა.

გათამამდა ბიჭი გელა,
ახლა სხვა აქვს სანატრელად,
ქოჩორი რომ აუშალა,
ქარი იქცეს ქარიშხალად,
და გაქანდა ისე მარდად,
წამს გრიგალი ამოვარდა...
დაფარფატებს ჩრდილი რუხი,
ქორიო,—გარბის კრუხი.
დახეთ გელას ვაეცაცობას,
ძირს დახარა თავი მთამაც:
— გამარჯობა! გამარჯობა!
გელას კრძალებით მიესალმა.
ვინ ვყოფილვარ?—ფიჭრობს გელა...
მესალმებთა კრძალებით ყველა.

ო, დიდი აქვს გელას ძილა,
ქარსაც აქცევს ქარიშხალიად.
მას ქედს უხრის მთა და ბარი,
აღვის ზე, თუ ნიშა ხარი,
ეს ია, თუ ის ენძელა;
ყვავილები მომხიბლავი...
რა ოქნება ახლა მზემაც
რომ დაუკრას გელას თავი.

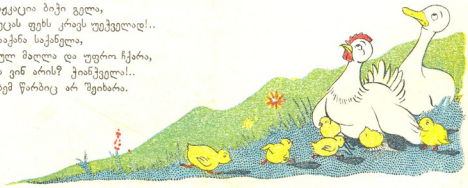

და გაბრაზდა მაშინ გელა,
ცას შესტყორცნა საქანელო.
ისე მძლავრად, ისე მარდად,
რომ ქვეყანა დაიკრავდა.
და რა მოხდა? უცებ მარცხად,
გელა პირქვე დაენარცხა...

—ჰო, გელაა, ჩენი გელა—
კრუხმა ჩაუნისკატელა.
თავს ადგანან წიწილები,
იები და ენძელები.
— სუნთქავს, სუნთქავს, არა უშავს—
პირს უკოცნის გელას ყურშაც.
ძლივს წამოდგა ფეხზე გელა,
ალარ ახსოვს საქანელა,
მზემ კი ოქროს უღვავებში
ჩაიტინა ნელა-ნელა.

დავით ბაჩალიაძე
ნახატები ანდრო კანდელაკისა

ვაეკაცია ბიჭი გელა,
ზეცას ფეხს კრავს უტკველად!..
გააქანა საქანელა,
სულ მაღლა და უფრო ჩქარა,
ეს ვინ არის? კიანკველა!..
მზემ წარბიც არ შეიხარა.

გოგო

გოგო ზარმაცი იყო. სკოლიდან დაბრუნდებოდა თუ არა, საწიგნეს საღმე კუთხეში მიაგდებდა და ეზოში გავარდებოდა სათამაშოდ. სულ აღარ ახსოვდა, რომ გაკვეთილები მოსამზადებელი ჰქონდა. დედის თხოვნა - დარიგებას - იმეცადინეო, ყურს არ უგდებდა. ყოველი მეოთხედის დამთავრებისას, ნიშნების ფურცლებიდან დამკინავად იცქირებოდნენ ორიანები.

ბევრს ცდილობდნენ გოგის დედას და მასწავლებლები, მაგრამ გოგო არ სწორდებოდა.

დღის რეჟიმი გულდაწყვეტილი იცქირებოდა კუთხიდან, თითქოს ეუბნებოდა: „არ გრცხვენია, ყურადღებას რომ არ მაქცევო?“

ერთ კვირა დღეს, მამამ პატარა თამარის კინოში წაყვანა გადაწყვიტა, გოგის კი არაფერი უთხრა.

გოგო აიძვრა. თამარი შეეხვეწა მამას, რომ კინოში გოგოც წაეყვანა. მამა ჯერ უარზე იყო — ზარმაც შეიღს მე გვერდში არ გავყვებიო, მაგრამ პატარა თამარის თხოვნის შემდეგ დათანხმდა.

კინოში ფიზკულტურელების პარადს უჩვენებდნენ.

აი დიდებული მოსკოვი! კრემლი, თავის საოცნებო კოშკებით, რომლებიც გამარჯვების სიღიადით გადმოჰყურებენ წითელ მოედანს.

აგერ ფიზკულტურელების პირ-

ველ რიგებში რა ლამაზად მოდიან ისინი, თითქოს სადაცაა ეკრანიდან გადმოვლენ და დარბაზში გაიშლებიანო. მერე წყლის ჭავლები წარმოადგინეს: ირხედნენ ნაზად, აბრეშუმის გრძელ კაბებში გამოწყობილნი.

— რა ლამაზია — ამბობდა თამარი.

უცებ დარბაზში „ვამას“ გრილი გაისმა. ტრიბუნაზე ავიდნენ სტალინი, მოლოტოვი, ბერია და სხვები.

სტალინი ყველას უცინოდა, ტრიბუნის წინ მიდიოდნენ ნაირფერ საზაფხულო ტანსაცმელში გამოწყობილი ფიზკულტურელი ქა-

ლები და ვაყები. აგერ ოქტომბრე-
ლების რიგებს გამოეყო ორი პატარა,
რომელთაც ხელში თაიგულე-
ბი ეჭირათ. მათ ტრიბუნასთან მიი-
ბინეს და ცოცხალი ყვავილები
მიართვეს სტალინსა და მოლოტოვს.

— სტალინმა და მოლოტოვმა
ხელში აიყვანეს, აკოცეს, ჰკითხეს
თუ როგორ სწავლობენ ისინი. მა-
თაც ყოჩაღად უპასუხეს და გახარე-
ბულები თავის დაკვრით გამოეთ-
ხოვნენ.

კინოდან სახლამდე, გზაში, გო-
გის ხმა არ ამოუღია, თვალწინ სულ
ის ბედნიერი ბავშვები ედგა. შინ
როცა მოვიდნენ მამას შეეკითხა:

— მამა! ვინ იყვნენ ის პატარე-
ბი, ყვავილები რომ მიართვეს ძია
სტალინს!

— ხუთოსანი მოსწავლეები, აბა
სხვა ვინ? — უპასუხა მამამ. — ძია
სტალინს ზარმაცები არ უყვარს!

ორი დღის შემდეგ, გოგომ ატყუანული
ზეთში დაბეჭდილი ნახა იმ ბავშვების
სურათები და იქვე წერილიც მოე-
თავსებინათ მოსწავლეებისადმი.

გავიდა რამდენიმე კვირა. ერთ
დღეს მასწავლებელი ეწვია თამა-
რისა და გოგის მშობლებს.

— პირდაპირ სასწაულია, — ამბობ-
და მასწავლებელი — ველარ ვცნობთ
გოგის, ყველანი გაკვირვებულები
ვართ, რა მოხდა ისეთი, რომ ასე
გარდაიქმნა?

დარცხვენილმა გოგომ უამბო,
როგორ ნახა კინოში ბავშვების
მისკლა სტალინთან, როგორ შე-
ნატროდა მათ ბედს.. მერე როგორ
გადასწყვიტა გამბდარიყო ხუთო-
სანი, წესიერი მოსწავლე, რომ
ალარ შერცხენოდა მისკლა ძია
სტალინთან და მერე ჩურჩულით
დაუმატა: — მე მიხდა ვნახო ძია
სტალინი.

ენო ალნიაშვილი.

ნახატი გ. ჩირინაშვილისა

გ ა ზ ა ფ ხ უ ლ ი

მოვიდა აპრილი,
ამწვანდა ბალახი.
ეზოში ბეჭკვა
კუნტრუშობს მალაყით.

ხეს წყალი ჩაუდგა,
გაშალა კვირტები,
მინდვრებში შეირხენ
ჯეჯილის ზვირთები.

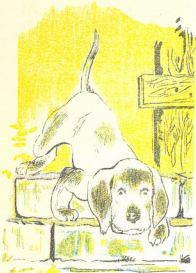
ერდოზე მერცხალი
შრომობს დამშვიდებით,
ბუდეებს აგებენ
ჩიორა ჩიტებიც...

ბოსტანში ლილინით
ფუსფუსებს ბებია,
ქალარა ბაბუას
ის შესჯობრბია!

სკოლიდან შორბიან
ბავშვები ყიყინით,
მხარში უდგებთან,
შრომობენ ისინიც.

მზე ცაში ლივლივებს
ოქროსფრად დაღვრილი,
ამღერდა ქვეყანა,
გუგუნებს აპრილი!

გიორგი შაგაპარაშვილი

მ. პრიპინი

პირველი თავგადასავალი

მე ერთი ლექვი მყავს, მეძებარია, მას რომულს ვეძახი.

ამ ჩემს რომულს ყველაზე უფრო სწრაფად თათები და ყურები ეზრდება. ისეთი გრძელი ყურები გაეზარდა რომ, როდესაც ძირს დაიხედავს, თვალეზე ჩამოეფარება ისინი, თათებით კი უსათუოდ რაღაცას წამოედება და წაიფორხილებს ხოლმე.

ერთხელ, ჩემს რომულს ასეთი რამ შეემთხვა: ამოდიოდა იგი ქვის კიბეებზე სარდაფიდან, წამოედვა თავისი თათით აგურის ნატენს, და ეს აგური ბრახუნით დაეშვა ქვევით — საფეხურიდან საფეხურზე. რო-

მულს ეს ძალიან გაუვირდა და დაეშვა და დაუწყო ცქერა ქვევით. დიდ ხანს უცქერა: თავს ხან ერთ მხარეს მიაბრუნებდა, ხან — მეორეს, რომ ყური ხან ერთ თვალს მოცილებოდა, ხან — მეორეს და მზერისათვის ხელი არ შეეშალა.

— ჰა, რა მოხდა, ჩემო რომულ? — ვკითხე მე. — აგური თითქოს ცოცხალია, არა? როგორ ჩაირბინა კიბეები! ხომ შეხედე?

რომულმა ქვეიანური თვალეებით შემომხედა.

— რას მიცქერი, — ვუთხარი მე, — ნუ ზოზინობ, თორემ ის აგური ძალღონეს მოიკრებს, ამოირბენს კიბეებს და ზედ ცხვირში გეცემა.

რომულმა ჩაიხედა ქვევით. მას, უთუოდ, ძალიან სურდა ჩაერბინა და შეემოწმებინა, როგორ მოხდა რომ ეს უსიცოცხლო აგური ასე უეცრად გაცოცხლდა და ამოძრავდა, მაგრამ ქვევით ჩასვლა საშიში იყო: მერე და, აგური რომ ეცეს მას და ჩაითრიოს სამუდამოდ იმ ბნელ სარდაფში?

— რა ვქნათ?— ვკითხე მე. — გავიქცეთ, არა? თავს ვუშველოთ, ხომ? რომელმა გამოიმხედა, სა მე კარგად მიუხვდით, თუ რა უნდოდა ვთქვა:

— მეც მაგას ვფიქრობ, როგორმე თავს ვუშველო, მაგრამ, ერთი ცენახოთ, მოვბრუნდე და ის კულში შეეცეს?!

არა, ასე არ ივარგებს. რომელი დიდხანს იდგა, თანდათან მეტად იტახნდა მას შიში, — მისთვის. ძაღლისათვის, ასე გამოდიოდა: — რაც უფრო მოიმიკვდარუნებს თავს მტერი, მით უფრო საშიშია, ის უეცრად გაცოცხლებდა და გეცემა.

— ვიღებები ასე, — იმეორებს თავისთვის რომელი, და ეჩვენება, მას, რომ აგური ჩურჩულებს:

— მე კი ვიწოლები ასე.

მაგრამ აგურს შეუძლია, რასაკვირველია, გაუნძრევლად იწვეს თუნდაც ასი წელიწადი, ცოცხალ ლეკვს კი ძალიან გაუჭირდა, დაიღალა და ფეხები აუძიგძრვდა.

— რა ვქნათ, რომელ? — კვლავ შევეკითხე მე.

რომელმა თავისებურად მიპასუხა

— მოდი, შევეუყეფო? ;

— მიდი ჩემო რომელ, დაჰყეფე ერთი!

დაჰყეფა რომელმა და უკან დაიხია: აღბათ, შიშისაგან მოეჩვენა, აგური გავალვიძე და შეინძრაო, დგას და შორიდან უყურებს, — არა, არ ამოდის ზევით აგური.

— დაუუყეფო კიდევ?

დაჰყეფა და კიდევ დაიხია უკან. მაშინ მის ყეფაზე დედამისმა მობრინა. გააყოლა თვალი იქით, საითაც მისი შვილი იყურებოდა და ასე გულმოდგინედ უყეფდა, ნელა დაეშვა ქვევით, — კიბიდან კიბეზე. ახლა რომელი აღარ ყეფდა,

რასაკვირველია, დედას მიანდო მან, მთელი საქმე, თვითონ კი ახლა უფრო გაბედულად დაიწყო ცქერა ქვევით.

დედა აგურთან მივიდა და სუნით შეატყა რომელს თათი და უდგამსო. აგური უსიცოცხლოდ ეგდო, სრულებით არ იყო საშიში. შემდეგ, ყოველი შემთხვევისათვის, ახლომანლო ყველაფერი დაყნოსა, მაგრამ საექვო ვერაფერი აღმოაჩინა მაშინ ზევით, რომელს ახედა და თვალბით აცნობა:

— მე მგონია, რომელ, აქ არაფერი საშიშია.

რომელი დამშვიდდა და თავისი პატარა კული ააქიცნა. დედა ამოვიდა კიბეებზე; გახარებული რომელი მიეგება მას და ლაქუცი დაუწყო.

თარგმანი **ა. გვირიძის**
ნახატები **ს. გაბაშვილისა**

მშობლების გამხარებელი

თინას შვიდი წელი უსრულდებოდა და დედას მოსვენებას აღარ აძლევდა — წიგნების ჩანთა მიყიდვო. არ იცოდა გოგონამ, რომ მისთვის ჩანთა უკვე ეყიდათ, დედა კი ხუმრობით ეუბნებოდა:

— პატარა ხარ, თინა, ჩანთა ჯერ არ გინდა. მართალია შვიდი წლისა ხდები, მაგრამ არ გირჩევნია თავისუფლად იყო დაითამაშო?

— არა, არა! შინ არ დავრჩები! — ცხარობდა თინა, — მე თუ პატარა ვარ, ზინაც პატარა ყოფილა, გულნარაც და ვარდიკოც, ყველა ჩემოდენა სიმაღლისაა და სკოლისათვის კი ემზადებიან.

— ისინი ყოჩაღი გოგონებია, დედას უჯერებენ, არ ჯიუტობენ და უმიზეზოდ არ ტირიან. შენ კი, გახსოვს, გუშინ როგორ ტიროდი, ჯერ არ მეძინება და არ დავწევბიო, დილით აღრე ვერ აღგები და გაკვეთილებზე დაგაგვიანდება. ისევ სჯობია სახლში იყო. — უთხრა მამამ.

— მე ახლავე დავიძინებ, და ნახავთ რა აღრე ავღგები!

ბაბუას გაეცინა და საუბარში ჩაერია.

— თუ პირობას მოგვეცემს თინა, რომ სკოლაში კარგად ისწავლის, მასწავლებელს დაუჯერებს და სხვებს არ ჩამორჩება, მაშინ მივაბაროთ სკოლაში.

თინას ეამა ბაბუას ნათქვამი და პასუხიც არ დააყოვნა.

— კი, ჩემო ბაბუა, კარგად ვისწავლი.

— მაშ კარგი, ახლა წადი, ხელები დაბანე და დაწეკი.

თინა დაწვა, მაგრამ დიდხანს ვერ დაიძინა. ფიქრობდა და ოცნებობდა სკოლაზე, ბოლოს კი დაეძინა და ასეთი სიხმარი ნახა:

დილით მისი ტოლები მასზე აღრე ადგნენ, სუფთად და ლამაზად ჩაიცვეს, ჩანთებში წიგნები და რვეულები ჩააწყვეს და თინას უძახიან, სკოლაში წასასვლელად. თინას ესმის მისი პატარა მეგობრების ხმა, მაგრამ ვერ იღვიძებს, ძინავს... გოგონებმა თინას აღარ დაუცადეს და სკოლაში წავიდნენ.

თინა შფოთავს, და როგორც იქნა თვალები გააჭყიტა. იქით-აქეთ გაიხედა და ტირილი დაიწყო: —

წავიდნენ და მე კი დამტოვეს, მეც წავალ...

ხმამალლა ტირილზე ყველას გაელვიაძა.

— რა იყო თინა, რა გატირებეს, ვინ წავიდნენ? — გამოეხმაურნენ ბავშვებს მშობლები.

— სკოლაში წავიდნენ და მე კი დამტოვეს... — განაგრძობდა თინა ტირილს.

ნუ ტირი თინიკო, აღრვა! დილის ხუთი საათია. ვერ სკოლაში არავინ წასულა — დაამშვიდა ბაბუამ.

თინამ მაინც ვერ მოისვენა. დადებდა თავს ბალიშზე, დახუტავდა თვალს — გაახელდა და ისევ დახუტავდა, ბოლოს ლოგინიდან წამოხტა და ჩაცმა დაიწყო.

დაბანეს, დავარცხნეს და ახალგაზრდა კაბა ჩააცვეს.

რვა საათზე ყველა მხალ იყო სკოლაში წასასვლელად. თინას თან დედა და ბაბუა გაჰყვნენ.

მასწავლებელმა, რომელიც ბავშვებს აღერსიანად ეპყრობოდა, თინა პირველ მერხზე დასვა.

გავიდა დრო. თინამ ისწავლა ასოები. კითხულობდა გაკვეთილებს და ვარჯიშობდა წერაში. მასწავლებელი ხშირად აქებდა თინას კარგი სწავლისათვის.

ბაბუა და მშობლები გახარებულნი იყვნენ თინას ბეჯითობით.

მინილი კეკელიძე

ნახატი გ. გულისხაფილისა

ა ნ დ ა ზ ე ბ ი

1. ქვეყნიერება მზით არის განათებული, ხოლო ადამიანი — ცოდნით.
2. მხნაგანა კატა თავის ვერ დაიტყურს.
3. დიდი ზღვაც წვეთებისაგან შესდგება.
4. კვირთბა — კეთილი საქმისათვის თავდადებაა.

ბაბა, გამოიხანი!

ჩვენმა მხატვარმა მ. ოთაროვმა გამოგვიჩვენა ეს სურათი. გვწერს, რომ ეს უცნაური სულდგმული შესდგება 11 სხვადასხვა ცხოველის ნაწილისაგან.

ბავშვებო! დაგვეხმარეთ მათს გამოცნობაში.

წეროები

დარაზმულად მოფრინავენ,
მოაშურეს ჩვენს თბილ მხარეს,
ცის ლაქვარდში გამოჩენით
პატარები გაგვახარეს.

მოფრინავენ, მოყვიან,
არ ეტყობა არც ერთს დალღა;
წინ მოუძღვის მეთაური
და მოარღვევს სივრცეს ლალად.

ნაცნობ კაიობს მოჰკრა თვალი,
ძირს დაშვება იწყო ნელა,

ფრთხილად ჩაჯდა ლაქაშებში,
სიხარულით მიჰყვა ყველა.

გაიხარეს ნამგზავრებმა,
თავი იგრძნეს თითქოს ღებინში,
და შესწყვიტეს ხმაურობა
ბაყაყებმა მათი შიშით.

მიორბი კაჭახიძე

ნაბატი კ. პანკვეტაძისა

მ ე ლ ა ნ ი კ ა

თამაში რომ მოგვეწყინდება,
დროს არ ვაცდენთ მე და ნიკა,
გადავსწყვიტეთ შევისწავლოთ
სათამაშოს მექანიკა.

ან კი როგორ არ გავიგოთ,
როგორ ბრუნავს ხელბორბალი,
თავს რად გვიკრავს ციკუნია,
თვალს რად ხუჭავს დედოფალი,
აი, ვიწყებთ ატვოს და შლას,
თათებს ვაძრობთ დათუნისა,
ცხენი, ძაღლი, დედოფალი,
ყველა გამოფატრულია!
ზოგს ხამბარა ამოვგლიჯეთ,
ზოგში მხოლოდ ნახერხია.
ჩიტო სჩივის: ის მერჩია,
ფრთები სულ არ დამერხია!

ცალკე მოსთქვამს დედოფალი,
შემომძარცვეს ტანზე კაბა,
ნეტავ სულ არ დამენახეთ,
თვალი სულ არ გამენაბა!
მეგობრებო, თქვენ განსაჯეთ;
კარგს ჩავდივართ მე და ნიკა,
როცა ვსწავლობთ ამნაირად
სათამაშოს მექანიკას?
გვიპასუხეთ სწორი თუა,
ჩვენი მკაცრი განაჩენი,—
მტერვეს ჩვენ ვერ ავუღივართ,
აბლის უღღვას—მამაჩენი.

გრიგოლ პაპიძე
ნახატები ვ. ლალისა

9/453.

47 14 153

საქართველოს
ზოოლოგიური

ჭარჯიანის პირველ გვერდზე ნახატი—„კატარა მწევში“ შესრულებულია, მხატვარ ზ. გაბაშვილის მიერ.

გამომცემლობა № 55	სტამბის შტკ. 753	ტირაჟი 7000	ფე 02537 ფანი 5 მან.
-------------------	------------------	-------------	----------------------

ლ. პ. ბერიას სახელობის პოლიგრაფკომბინატი „კომუნისტი“ თბილისი, ლენინის ქ. № 28.
ფრაზი ილუსტრაციები დაბეჭდილია სსსრ კვების მრეწვე. სამინისტროს ლიტოგრაფიაში.